

LAKEUDEN VIESTI

Suomen Kotiseutuliiton 65. kotiseutupäivät pidettiin viime viikonloppuna Pohjanmaan lakeuksilla, Seinäjoella. Tapana on järjestää päivät eri puolilla Suomea. Näin osallistujien on mahdollista oppia ymmärtämään Suomen monipuolista luontoa, omanlaistansa kulttuuria, Suomen historiaa sekä ennen kaikkea upeita ihmisiä.

Minulla on ollut mahdollisuus olla mukana Turussa, Mikkelissä ja nyt Seinäjoella. Päällimmäiseksi on jäänyt kaikista paikoista paikallinen kulttuuri, osoitus sen olennaisesti kuuluvan Suomen historiaan, parhaat ja menestyneimmät nähtävyydet ja kuten Seinäjoella sanottiin ”ollaan ja mennään komiasti”. Aina he jatkoivat, että ”näin pohjalaisittain”. Nämä kuvaavat voimakasta elämänuskoa ja sitä me jokainen aina tarvitsemme, kuten heidän lauseensa sanoman ”me teemmä sen, mitä meinasimme”.

Kotiseutupäivien yhteydessä pidetään aina liiton vuosikokous. Siinä hyväksytään toiminnan päälinjat ja suoritetaan vuosittaiset henkilövalinnat. Perinne näyttää olevan, että keskusteluitta. Tällä on omat hyvät ja huonot puolensa: hyvät, että asiat on hienosti valmistellut, ja huonot, että keskustelu puuttuu. Onneksi päiville on kehitetty oma kulttuurinsa, keskustelukammarit. Jokaisessa niissä on tietty aihe liittyen liiton toimintaan, lyhyt alustus ja sitten täysin vapaa keskustelu. Liiton edustajat kirjaavat niin hyvät kuin huonot ehdotukset tulevia päätöksiä varten.

Menettelytapa on hyvä korvike niille yhteisöille, joilla on varaa ja henkilöresursseja moninaisiin valmisteluihin, gallupeihin sekä jäsenkyselyihin ja pitkiin kokouksiin. Kotiseutuliiton menettelytapa tuntuu kuitenkin käyttökelpoiselta, vaikka se onkin minulle kovin vieras monikymmenvuotisen AKAVA-taustastani johtuen, jolloin laaja virallinen ja demokraattinen jäsenkäsittely oli jokapäiväiväistä. Kotiseutuliiton järjestelmä näyttää toimivan tässä laajassa kansanliikkeessä, jossa on yli 630 jäsenyhdistystä sekä myös maakuntaliitot ja useita kuntia. Onneksi vielä oppii uusille tavoille.

Kotiseutuliitto on osa keskeisintä, myönteisellä tavalla yhteiskuntaa kehittävää, rakentavaa ja uudistavaa kansalaistoimintaa. Se on osallistunut omalla panoksellaan Suomen keskeisiin historian tapahtumiin vuoden 1949 perustamisensa jälkeen puoluepoliittisesti sitoutumattomana. Näitä ovat jälleenrakennus, teollistaminen ja teollistuminen, kulttuurimme säilyttäminen monipuolisena sekä oman historiamme ja kotiseutumme arvostaminen. Kunnioitettavia asioita.

Toimintansa tuleviksi päälinjoiksi kirjattiin Seinäjoella kotiseututyön merkitys ja toteuttaminen muuttuvassa ja kehittyvässä Suomessa, kotiseudun historian muistiin merkitseminen ja säilyttäminen sekä oman toiminnan aktiivinen kehittäminen. Kuntarajoihin ei haluttu ottaa kantaa. Taustana tälle on seuraava tosiasia: muuttaako hallinnollinen raja identiteettiä? Ei! Sammattilaiset pysyvät sammattilaisina niin kuin aiemmin esim virkkalalaiset.

Tavoitteet eivät ole sisällöltään mediatapahtuma. Niissä onnistuminen on kuitenkin meille jokaiselle aivan keskeistä: keitä me olemme, miksi, mikä on identiteettimme ja mikä on nykyisessä kovinkin erilaistuneessa yhteiskunnassamme kotiseutumme. Jokaiselle meistä pohtimisen arvoisia kysymyksiä. Myös valtakunnalliselle medialle.

”Oppia ikä kaikki” sanotaan. Siksi kotiseutupäiviin liittyy aina mahdollisuus tutustua järjestelypaikkakunnan ja sen lähialueen esittely. Mikkelissä pääteemana oli ”Päämajakaupunki” ja

ikivanha kulttuuri. Seinäjoella Alvar Aalto, isänmaallisuus, yrittäjäys ja lakeus. Ensi vuonna Kotiseutupäivät ovat Hämeenlinnassa ja taas oppii uutta.

Kotiseutupäivät ovat suomalaisen kansankulttuurin päänäytös. Olisivat varmasti olleet aikanaan Elias Lönnrotinkin mieleen. Päivien merkitys on vuosien varrella käymieni keskustelujen perusteella kasvattanut merkitystään, koska tavataan omasta kotiseudusta ja sen aidosta kehittämisestä välittäviä ihmisiä, opitaan uutta, opitaan tuntemaan maanläheisesti Suomen historiaa. Lisäksi kotiseutuaate oikein ymmärrettynä, tuettuna ja arvostettuna auttaisi ihmisiä meneillään olevassa kuntauudistuksessa. Tähän mahdollisuuteen olisi tartuttava. Siinäkin on Lohjalla todellinen mahdollisuus.

Risto Piekka
Sammattiseuran ja
Paikkarin torpan tuen puheenjohtaja